

2011. NOVEMBER 25. PÉNTEK

2TIMÓTEUS 2,1 – 13

DR. GYŐRI ISTVÁN

Jézus jó katonájának harca és az üdvösség reménysége

^{2,1}Te azért, fiam, erősödjél meg a kegyelemben, amely a Krisztus Jézusban van. ^{2,2}És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek. ^{2,3}Vállald velem együtt a szenvedést, mint Krisztus Jézus jó katonája. ^{2,4}Egy harcos sem elegendik bele a mindennapi élet gondjaiba, hogy megnyerje annak a tetszését, aki harcosává fogadta. ^{2,5}Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez. ^{2,6}A fáradozó földművesnek kell először a termésből részesülnie. ^{2,7}Gondolkozz azon, amit mondok, mert az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts. ^{2,8}Emlékezz arra, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid utóda, feltámadt a halottak közül. Erről szól az én evangéliumom, ^{2,9}amelyért még bilincseket is viselek, mint egy gonosztevő. Az Isten ígéje viszont nincs bilincsbe verve. ^{2,10}Ezért tehát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel. ^{2,11}Igaz beszéd ez: Ha vele együtt halunk meg, vele együtt fogunk élni is. ^{2,12}Ha tűrünk, vele együtt fogunk uralkodni is. Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket. ^{2,13}Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert ő magát meg nem tagadhatja.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

1–3. vers

A személyes megszólítás hasonlít a levél kezdetéhez, itt azonban egy biztatás járul hozzá: *erősödj meg!* A megerősödés *en té chariti*, azaz a Jézus Krisztus által kapott kegyelemből lehetséges.

Timóteusnak nem a maga erejéből kell megerősödni, hanem ez a megerősödés is Krisztus kegyelme. Összecseng ez Pál ismert hitvallásával: „*Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok.*” (1Kor 15,10) Pál a maga által elvégzett nem kevés munkát is Isten kegyelmének tulajdonítja. Nemcsak a feladatokat adja át a tanítványának, Timóteusnak, hanem hozzá való kulcsot is.

Az általános biztatás után két konkrét felszólítás következik. Az egyik az, amit mi éppen ezen igeszakasz alapján Timóteus-módszernek is szoktak nevezni: a feladat az, hogy válasszon megbízható embereket, és ezeknek adja át azt, ami ő is apostoltól tanult, és ezek legyenek alkalmasak mások tanítására.

A *pistoi anthrópoi* szerkezetben a jelző jelentése: hívő, hűséges, megbízható. Ezek a jelentések a görög nyelvben nem nagyon választhatók külön, hanem tartalmilag mind benne vannak. Az természetes, hogy az evangélium továbbadói keresztyének, azaz hívők legyenek, így a hangsúly a kiválasztásnál inkább a megbízhatóságra és a hűségre kerül. Közismert, hogy az ókorban a szóbeli

közlésnek, a szóbeli hagyományozásnak sokkal nagyobb szerepe volt, mint ma. Ez igaz volt a közéletre is, ahol a küldöncöknek sokszor egész hosszú szövegeket kellett memorizálni és pontosan továbbadni. Ugyanígy a legtöbb ókori görög filozófus életművét csak úgy ismerjük, hogy a tanítványai jegyezték le. Az evangélium terjedésében is nagy szerepe volt a megbízható hagyományozóknak.

A másik kulcsfogalom a *paratibémi* ige, amely tipikusan az üzenet átadását, a hagyományozás ezen fontos mozzanatát jelöli. Amikor pl. Pál Thesszalonikában hirdeti az igét, a rábízott üzenet átadását ugyanezen igealak jelöli (ApCsel 17,3).

Az átadás azonban nem fejeződik be ezeknél, hanem nekik is alkalmasnak kell lenni arra, hogy másokat tanítsanak. A *bikanos* szót talán a modern kompetens szóval lehetne legjobban visszaadni. Egyrészt intellektuálisan meg kell jegyezniük a hallottakat, tudják azt megfogalmazni, és legyenek is készek ezt a szolgálatot végezni. Csak így válnak a gyülekezet kulcsembereivé, akiknél az apostoli hagyomány nem zsákutca, hanem olyan folyamat, amelynek nincs vége.

3–7. vers

Ebben Pál a katona, az atléta és a földműves képét hozza elő példaként. A 3. versben említett együtt-szenvedés értelmezéséhez lásd az 1,8 magyarázatát. A Károli fordításban szereplő „*munkának terbét bordonzzad*” formula valószínűleg a Vulgata nyomán alakult ki, amely itt a *conlabora* illetve a *labora* felszólító alakokat használja. A katona, az atléta és a földműves esetében egy közös dolog van: mindhárom a feladatra összpontosít. A földművesnél hangsúlyos a „fáradozó” melléknévi igenév. A másik kettővel úgy áll párhuzamban, hogy az a földműves méltó a termésből először részesedni, aki fáradozott érte. A katona jutalma a kitüntetés, az atléta koszorút nyer, a földműves pedig a termésből részesül.

8–13. vers

Pál újra emlékezteti Timóteust az evangélium lényegére, amely a feltámadás jó híre. A bilincseket is elviseli, csakhogy a választottak elnyerjék az üdvösséget.

A záró gondolat a zsolttárból ismert parallelizmussal ragyogtatja fel Isten hűségét, még ha konkrét irodalmi párhuzamot nehéz is lenne felfedezni. Sokkal inkább Pál saját megfogalmazásai (Róm 6,8 – ha meghaltunk a Krisztussal ...), Jézus szavai (Mt 10,33 – aki megtagad engem az emberek előtt...) és megint Pál szava (Róm 3,3 ha egyesek hűtlenné váltak...) áll emögött a nagyon szépen megfogalmazott páli hitvallás mögött.

*„Igaz beszéd ez:
Ha veled együtt haltunk meg, veled együtt fogunk élni is.
Ha tűrünk, veled együtt fogunk uralkodni is,
Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket.
Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad,
Mert ő magát meg nem tagadhatja.” (2Tim 2,11–13)*

Pál apostol nagyon fontos dolgokat foglalt össze szeretett tanítványának, Timóteusnak. Olyan ez, mint egy hitvallás, vagy mint egy idősebb testvér fontos üzenete. Így figyeljünk rá, mert nekünk is szól.

1. Ha veled együtt haltunk meg, veled együtt fogunk élni is

A keresztyén élet az újjászületéssel kezdődik. Ahhoz, hogy ujja tudjunk születni, ahhoz a réginek meg kell halni. Mindnyájan elindultunk egyszer ezen az úton, de szükséges naponta megölkölni a régi bűnös énünket, hogy a Krisztus szerinti új ember megszülethessen bennünk.

A keresztséget sok helyen ezzel a képpel szemlélteti az Ige: meghal az óemberünk, hogy megszülethessen az új.

A veled, azaz Krisztussal együtt meghaltunk, akkor veled együtt is fogunk élni. Ez nemcsak a feltámadás utáni új életre vonatkozik, hanem arra is, hogy már ebben a földi életben veled élhetünk!

2. Ha tűrünk, veled együtt fogunk uralkodni is

Jézus ígérete szerint az ő követőinek ezen a világon nagyon sok nyomorúságot kell elszenvedni az ő nevéért: üldöztetéseket, betegségeket, hátrátételt. Gondoljunk a boldogmondásokra: mind-mind arról szól, hogy valami látszólag rosszat, valami nem kedves dolgot kell elviselnünk, annak reményében, hogy ezért egyszer bőséges lesz a jutalmunk.

A boldogmondások után van még egy mondás, amit nem szoktunk ideszámítani, pedig az is így kezdődik: *„Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. Örüljete és ujjongjatek, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek.” (Mt 5,11)*

3. Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket

Ez a kijelentés az előzőek ellenpárja. Az emberben alapvetően benne van az istentagadás lehetősége. Már az első emberpár megtagadta azzal Istent, hogy semmibe vették azt, amit ő mondott nekik.

Izráel népe, a választott nép is ezzel küzdött mindig, hogy hogyan lehet az Úrhoz hűségesen élni, és bizony azt látjuk, hogy nagyon sokszor megtagadták az ő Urukát.

Az Újszövetségből leginkább Júdás példáját szoktuk előhozni, aki tanítványa volt Jézusnak, de aztán mégis megtagadta. De ugyanígy említhetnénk Pétert is, de neki Jézus megadta a megbánás lehetőségét.

Az egyház története is erről szól: Isten népe hol hűséges volt mennyei Urához, hol pedig megtagadta őt. Ott lehet a szánkon a hitvallás, de ha nem követjük mennyei Urunkat, máris megtagadtuk őt.

4. Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert ő magát meg nem tagadhatja

A hűtlenség alapvetően emberi tulajdonság, Isten nem ilyen, mert ő hűséges. Hűséges leginkább a maga ígéreteihez. Ha az emberek el is fordulnak tőle, ő nem változik meg!

Az Ószövetség nagyon sok példát ad arra, hogy a választott nép hűtlen lett Urához, de az Úr hűséges maradt az ő ígéreteihez.

Ebben bízhatunk mi magunk is, egyházunk is, és az egész embervilág is, hogy hűséges Urunk van!